

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

E-POSTA

Sayı : B.05.1.EGM.0.13.2352
Konu : Mültecilerin/Sığınmacıların
Sağlık Giderleri

20.05.2009

UMUM VALİLİKLERİNE

- İlgi : a) 1951 Tarihli Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesi ve 1967 tarihli Protokol
b) 94/6169 sayılı Yönetmelik (İltica/Sığınma Yönetmeliği)
c) 22 Haziran 2006 tarih ve 57 Sayılı Uygulama Talimatı.
d) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
e) 02.12.2008 tarih ve B.05.1.EGM.0.13.03.05.İstatistik-71812/ 32832-198420 sayılı yazımız
f) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü'nün 20.05.2009 tarihli ve 8237 sayılı Genelgesi

Bilindiği üzere, 08.05.2008 tarihli ve 26870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan 5754 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la 5510 sayılı Kanun'un 60. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin iki numaralı alt bendi gereğince, "sığınmacılar" da 01 Ekim 2008 tarihinden itibaren genel sağlık sigortası kapsamına alınmışlardır.

Son günlerde çeşitli resmi ve özel hastanelerden Bakanlığımıza (Emniyet Genel Müdürlüğü) bir üst yazıya iliştilmiş faturalar (ki aralarında tek bir kişiye kesilmiş 50 ila 100 bin TL'yi geçenler de olmak üzere) gönderilerek, muayenesi/tedavisi yapılan yabancıların "sığınmacı" olduğu gerekçesiyle söz konusu faturaların ödenmesi veya Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmek üzere yabancıların tescilini gösterir belgenin taraflarına verilmesi yönündeki talepler yanında,

Bazı kurum ve kuruluşlarca da, söz konusu kişilerin sağlık hizmetlerinden faydalandırılabilmesi için yabancı kimlik numarası düzenlenmesi yönündeki taleplerle,

Ayrıca, ülkemizde çeşitli amaçlarla bulunan bazı yabancıların, tedavilerinin yapılabilmesi için kendilerinden mülteci/sığınmacı belgesi istenildiğini ifade eden dilekçe ile Bakanlığımıza müracaat ederek, söz konusu belgenin düzenlenerek kendilerine verilmesi yönünde taleplerle karşılaşmaktadır.

Yukarıda verilen örneklerden, bu konuda yanlış anlamadan veya bazı kötü niyetli kişilerin suiistimalinden kaynaklanan yanlış uygulamalar yapıldığı değerlendirilmektedir. Bu tür yanlış uygulamaların ve suiistimalin önüne geçilmesi amacıyla derlenen bilgiler aşağıda sunulmuştur.

I-) Ülkemiz yetkili makamlarından (İçişleri Bakanlığı – Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ilgili birimleri) iltica-sığınma başvurusunda bulunan yabancıların işlemlerinin tamamı, ülkemizin de taraf olduğu 1951 tarihli Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin Sözleşme (1951 Cenevre

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

E-POSTA

Sayı :B.05.1.EGM.0.13.2352
Konu : Mültecilerin/Sığınmacıların
Sağlık Giderleri

Sözleşmesi) ve 1994 tarihli İltica/Sığınma Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde İçişleri Bakanlığınca yerine getirilmektedir.

Ülkemiz 1951 Cenevre Sözleşmesi'ni, Kanunun verdiği yetkiyi kullanarak "coğrafi kısıtlama" ile uygulamaktadır. Bunun anlamı; yalnızca Avrupa ülkelerinden (Avrupa Konseyine üye ülkeler) gelerek uluslararası koruma talep eden yabancılara, 1951 Cenevre Sözleşmesindeki şartları taşıması koşuluyla "mülteci statüsü" vererek, ülkemizde ikametlerine izin vermektedir. Söz konusu yabancılar, durumları netleşinceye kadar (statü belirleme işlemleri süresince) ülkemizde "mülteci" değil "iltica başvuru sahibi" olarak ikamet etmektedirler.

II-) Ülkemiz, Avrupa ülkeleri dışından gelerek, ülkemiz yetkili makamlarından uluslararası koruma isteyenleri de, bulunduğu coğrafya ve bölgedeki gelişmeleri de dikkate alarak, insani nedenlerle geri göndermemekte ve 94/6169 tarih ve sayılı İltica/Sığınma Yönetmeliği kapsamında işlemlerini yürütmektedir. Bu yabancılardan aynı zamanda ülkemizdeki Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) Türkiye Temsilciliği'ne de kayıt yaptırılmaları gerekmektedir.

Bu kapsamda (Avrupa ülkeleri dışından) gelen söz konusu yabancılara, durumları netleşinceye kadar (statü belirleme işlemleri süresince) Bakanlığımız tarafından "sığınmacı" değil "sığınma başvuru sahibi" olarak ikamet izni verilmektedir. Mültecilerden farklı olarak bu yabancılar, 1951 Cenevre Sözleşmesindeki şartları taşımaları koşuluyla Bakanlığımız tarafından "sığınmacı" statüsü verilmesinin hemen akabinde, BMMYK aracılığı ile üçüncü ülkelere (A.B.D, Kanada, Avustralya, AB ülkeleri gibi) yerleştirilmektedirler.

Ülkemizde halen 50 civarında "iltica başvuru sahibi" ve 20 bini aşkın "sığınma başvuru sahibi" yabancı bulunmaktadır. "Mülteci" ve "Sığınmacı" statüsüne sahip yabancı sayısı ise değişken olmakla birlikte birkaç yüz kişiyi (% 1-2) geçmemektedir. (ki bunlardan sığınmacı statüsüne sahip olanlar, genelde herhangi bir nedenle üçüncü ülkelere yerleştirme işlemleri aksamış kişilerdir.) 5510 sayılı Kanun kapsamında Genel Sağlık Sigortalı sayılanları da yalnızca bu yabancılar oluşturmaktadır.

III-) "Mülteci" veya "sığınmacı" statüsü, başvuruya otomatikman kazanılan bir statü olmayıp, İçişleri Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı değerlendirmeleri sonrası, söz konusu yabancılara (iltica/sığınma başvuru sahibi) 1951 Cenevre Sözleşmesi 1. Maddesi kapsamındaki kriterleri taşıdıklarına kanaat getirilenlere İçişleri Bakanlığı tarafından verilen bir statüdür.

BMMYK tarafından düzenlenen "Mülteci Belgesi" veya "Sığınmacı Belgesi" uluslararası literatürde kullanılan tabirler olup bu Kuruluş tarafından verilen söz konusu belgeler, belge sahiplerinin ülkemizde mülteci veya sığınmacı statüsünde ikamet ettiklerini göstermemektedir. Hatta bu kişiler Bakanlığımıza (yetkili emniyet birimlerine) müracaat etmedikleri sürece, ülkemizde yasa dışı göçmen konumundadırlar.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

E-POSTA

Sayı :B.05.1.EGM.0.13.2352
Konu : Mültecilerin/Sığınmacıların
Sağlık Giderleri

Bu çerçevede;

1-) Bakanlığımızca "mülteci" veya "sığınmacı" statüsü verilmemiş olan yabancıların, 5510 SK kapsamında Genel Sağlık Sigortalısı sayılmaları ve kanun kapsamında sağlık hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalandırılmaları mümkün olmadığından, elinde BMMYK tarafından verilmiş "Mülteci Belgesi" veya "Sığınmacı Belgesi" ile kurum ve kuruluşlarına gelenlere itibar edilmemesi gerektiği konusunda ilgili birimlerini bilgilendirmesini **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında (Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı)** ve sağlık hizmeti sunan (sağlık ocağı, hastane vb.) bağlı birimler (İl Sağlık Müdürlükleri) ile meslek kuruluşları kanalıyla özel sağlık hizmeti sunan kuruluşları bilgilendirmesini **Sağlık Bakanlığında,**

2-) Ülkemizde yasal olarak ikamet izni bulunan yabancıların tamamına "yabancı kimlik numarası" tahsis edilmektedir. Buna "mülteci" ve "sığınmacılar" yanında, "iltica başvuru sahibi" ve "sığınma başvuru sahibi" yabancılar da dâhildir. Ancak, Yabancı kimlik numarası verilmesi ile bu şahısların 5510 SK kapsamına alınmaları arasında bir bağlantı yoktur. Yani, yabancı kimlik numarası sahibi olan bu yabancıların tamamının Genel Sağlık Sigortalısı oldukları şeklinde algılanmamalıdır. Yabancı kimlik numarası olarak kurum ve kuruluşlarınıza 5510 SK kapsamında tescillerinin yapılmasını veya ücretsiz sağlık hizmeti sunulmasını isteyen yabancılarla da aynı şekilde itibar edilmemesi gerektiğinin ilgili birimlerine duyurulmasını **Sağlık Bakanlığında ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında (Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı),**

3-) Hastanelere tedavi için müracaat eden yabancıların tedavi hizmetlerinden ücretsiz yararlanabilmeleri için Sığınmacı ve Mülteci Belgesi sahibi olmaları gerektiği şeklinde yanlış yönlendirmelerin yapılmaması hususlarında taşra teşkilatı çalışanlarının bilgilendirilmesini **Sağlık Bakanlığı'ndan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında (Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı),**

4-) Bakanlığımız (Emniyet Genel Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlükleri) tarafından, hastanelere müracaat eden yabancılarla, taleplerine binaen düzenlenerek verilen belgenin/üst yazının, söz konusu yabancıların Genel Sağlık Sigortası kapsamındaki yabancılardan olduğu veya masraflarının Bakanlığımız tarafından karşılanacağı şeklinde algılanmaması, üst yazının amacının, söz konusu şahsın ülkemizde legal bulunduğu onayı dışında her hangi bir taahhüt içermediğinin bilinmesi ve bu yabancıların sağlık güvencesinin olup olmadığı yönündeki incelemenin, hizmeti verecek birim tarafından yapılması gerektiği yönündeki bilgilendirmenin, ilgili birimleri vasıtasıyla hizmeti sunan kurum ve kuruluşlarına yapılmasını **Sağlık Bakanlığında,**

5-) İlgili (c)'de kayıtlı "Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınan Vatansız ve Sığınmacılar" konulu yazımızdaki hususların uygulanmasına titizlikle riayet edilmesini ve hastanelere müracaat öncesi söz konusu yabancıların Bakanlığımızdan (Emniyet Genel Müdürlüğü, İl Yabancılar Şube Müdürlüklerinden) aldıkları statülerini gösterir belgeye/üst yazıya (ki yukarıda belirtildiği gibi statüsü ne olursa olsun yabancıların ülkemizde yasal olduğunu göstermek amacıyla düzenlenmektedir) yabancıların statüsünün açıkça yazılmasını **Umum Valiliklerinden,**

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

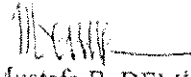
E-POSTA

Sayı : B.05.1.EGM.0.13.2352
Konu : Mültecilerin/Sığınmacıların
Sağlık Giderleri

6-) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü'nün ilgi (f)'de kayıtlı "Ülkemiz Vatandaşı Olmayan ve Muhtaç Durumda Bulunan Yabancılara SYD Vakıflarından Yapılacak Yardımlar" konulu Genelgesinin, "İltica/Sığınma Başvuru Sahipleri" başlıklı 2. Maddesi, 5510 SK kapsamında olmayan bu yabancılardan hangi durumlarda ve ne şekilde SYD Vakıflarının sağlık yardımlarından yararlandırılacağını düzenlenmiştir. Söz konusu Genelge hakkında ilgili birim çalışanlarının bilgilendirilmesini, Sağlık Bakanlığı'ndan, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından (Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı) ve Umum Valiliklerden,

7-) Muayene veya tedavi olmak isteyen "iltica başvuru sahibi" veya "sığınma başvuru sahibi" yabancılardan, acil tedaviyi gerektiren durumlar haricinde, taleplerinin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'na yazıyla bildirilirken, yabancı kimlik numaraları sorgulamalarında ülkemizdeki ikamet nedeni görünmesine rağmen, ülkemizdeki ikamet alış sebeplerinin açıkça belirtilerek ve SYDV Başvuru Usul ve Esasları kapsamında yapılmasının sağlanması, herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesini **Umum Valiliklerden;**

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

Mustafa B. DEMİNER
Vali
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

DAĞITIM

Gereği :
Sağlık Bakanlığına :
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına :
(Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı)
Umum Valiliklerine (E-Posta)

Bilgi :
Başbakanlığa (SYDV Genel Müdürlüğü ve
SHÇEK Genel Müdürlüğü)
Dışişleri Bakanlığına
Bakanlık-İltica ve Göç Mevzuatı ve İdari
Kapasitesi Geliştirme ve Uygulama Bürosu